

ČEŠLJAKOVCI, selo sjeverno od Požege podno Papuka. U kapeli Imena Isusova (1782) kupolasti svod je oslikan kasnobaroknim iluzionističkim slikama (rijetkost u Slavoniji).

ČIBAČA, mjesto u Župi dubrovačkoj, sastoji se od Gornje i Donje Čibače. Spominje se 1334. Oba su naselja zbijena tipa i njima dominiraju ljetnikovci vlastelinskih obitelji Pucića, Sorkočevića, Basiljevića, Bondića, Zamanjica, te građanskih Zuzorića i Bizzara. Između dvaju naselja je brdašce Mačela s ranoromaničkom crkvicom Sv. Mateja i grobljem iz XII. st.

LIT.: J. Lučić, *Prošlost dubrovačke Astareje*, Dubrovnik 1970. — V. Kojaković, *Kuća dubrovačke vlastele i pučana u Župi*, Dubrovnik, 1978, 6. — N. Grujić, *Ladanjska arhitektura dubrovačkog područja*, Zagreb 1991, str. 159, 162. Du. Bé.

ČIČIN-ŠAIN, Andrija, arhitekt (Split, 3. I. 1920). Studirao arhitekturu u Ljubljani (J. Plečnik), diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1948. Do 1956. radio kao projektant i asistent na Arhitektonskome fakultetu u Sarajevu (J. Neidhardt). Od 1956. djeluje u Rijeci, gdje od 1969. predaje na Višoj građevinskoj školi i Fakultetu graditeljskih znanosti. Projektira stambene zgrade i školske ustanove (stambene zgrade u Konjicu, 1952; spomen-škola »Borbe« u Drinićima, 1953). Od 1960. uglavnom projektira hotelske objekte (hoteli »Adriatic« u Opatiji, 1963; »Jadran« u Njivicama, 1966; »Libertas«, sa Ž. Vincekom i R. Goldonijem, 1968, i »Palace«, sa Ž. Vincekom, 1969, u Dubrovniku) i turistička naselja gdje vlastiti arhitektonski izraz postiže vrednovanjem baštine kraja u kojemu gradi (turističko naselje »Villas Rubin« u Rovinju, 1969–79).

LIT.: Ž. Čorak, *Stil i karakter suvremenih zahvata u jadranski prostor*, ŽU, 1973, 19–20. — D. Kečkemet, *Uloga tradicije u suvremenoj arhitekturi*, ibid., 1976, 24–25. — I. Maroević, *Arhitektura sedamdesetih godina u Hrvatskoj*, Arhitektura, 1981, 176–177. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985, ibid., 1986, 196–199. Z. Kol.

ČIČIN-ŠAIN, Ćiro, književnik i lik. kritičar (Vodice, 17. IX. 1890 — Split, 4. II. 1960). Polazio Filozofski fakultet u Grazu (1911–13) i Ljubljani (1926–29). Bio je urednik kulturne rubrike dnevnika »Novoga doba« (1928–41) i »Slobodne Dalmacije« (1945–47), potom kustos te direktor Muzeja grada Splita do 1958. Osim pjesama, putopisa i književnih kritika objavljivao je i likovne prikaze, najviše u »Novom dobu« 1920–41. Proučavao arhivsku građu iz splitske prošlosti.

BIBL.: *Po sjevernoj Dalmaciji*, Split 1932; *Pisma Marka Kavanjina, splitskog trgovca iz prve polovine XVII stoljeća*, Starine JAZU, 1959, 49.

LIT.: V. Rismondo, *Književni lik Ćire Čičin-Šaina (u knjizi: Stihovi i proza)*, Split 1959. — D. Kečkemet, *Posmrtno slovo ... Bibliografija ...*, Vijesti MK, 1960, 2. D. Kt.

ČIKOŠ-SESIJA (Csikos-Sessia), Bela, slikar (Osijek, 27. I. 1864 — Zagreb, 11. II. 1931). Napustio je vojni poziv radi studija slikarstva (1887). Na Akademiji u Beču bio je učenik J. Bergera (1887–91), a kod L. Müllera specijalizirao pov. slikarstvo (1891/92). God. 1892. sudjeluje u dekoriranju interijera palače Odjela za bogoštovlje i nastavu u Zagrebu (izradio je pet klasicističkih slika). Potom, po želji I. Kršnjavoga nastavlja specijalizaciju u Münchenu kod W. Lindenschmita (1892/93). U to vrijeme slika kompozicije na teme iz klasične starine (*Judita i Holoferno*, 1892). Studijski boravak u okolici Napulja (1893/94) doba je njegova nadahnutog stvaralaštva koje je urodilo nizom plenerističkih pejzaža (*Kuća u Bosco tre case*, *Vežuv s opservatorijem*). Zaokupljaju ga teme iz kršćanske, egipatske i klasične mitologije (*Pietà*, 1893; *Smrt prvorodenca*, 1893). Slike interpretira kao simbole života i njegovih pojava: ljubavi, vjerovanja, smrti. Po povratku u Zagreb surađuje s V. Bukovcem (1894), potom neko vrijeme provodi u školi C. Marra u Münchenu. Od 1895. do smrti djeluje u Zagrebu.

U prvom razdoblju (1895/96) Č. se potvrđuje kao majstor psihološkoga portreta, plenerističkih pejzaža, pov. prikaza i prizora iz književnosti. Drugo je razdoblje u znaku izvođenja velikih narudžbi za Zemaljsku vladu: Č. slika ciklus motiva starih hrv. gradina za milenijsku izložbu u Budimpešti (1896), kompozicije na teme iz Homerove *Odiseje* (*Penelopa*, 1895; *Kirka*, 1896) i ciklus kompozicija za prostorije Odjela za bogoštovlje i nastavu (*Odisej ubija prosce*, *Antonije nad lešinom Cezarovom*, *Dante pred čistilištem*, *Walpurgina noć*, 1898). Teme iz Homera, Shakespearea, Dantea i Goethea koncipirane su simbolistički, kao likovni izraz određene ideje. Stilski se razlikuju i pokazuju razvoj od tonskih rješenja do kolorizma i uvođenja poentilističke tehnike. Svoj specifični divizionizam Č. razrađuje na slikama *Atena i Psiha* (1898) i *Justi i Pauli* (1899). Potresno je simbolističko djelo toga razdoblja luministički oblikovana *Pietà* (1897), dok ciklus *Innocentia* (1899–1900) označava usvajanje secesijske stilis-

A. ČIČIN-ŠAIN, turističko naselje »Villas Rubin« u Rovinju

tike u kojoj prevladava stilizirana linija. U okviru prve hrv. secesije (poslije 1897) Č. preuzima ulogu intelektualnoga vođe naraštaja mladih slikara. Premda napadan od suvremenika kao »secesionist«, u posljednjem je desetljeću XIX. st. izraziti simbolist, obnovitelj lik. izraza. God. 1902. s R. Auerom odlazi u SAD. Poslije povratka u Zagreb s M. Cl. Crnčićem otvara priv. slikarsku školu (1903). U pedagoškom radu primjenjuje metode akademskoga realizma, što je i u njegovu osobnom stvaralaštvu dovelo do priklanjanja tradicionalnim zahtjevima slikarskoga oblikovanja. Pluralizam stilskoga izraza i često repliciranje motiva karakteristični su za njegov rad poslije povratka iz SAD. U ciklusu *Apokalipsa* (1902–20) nastavlja secesijsku stilistiku i stvara izražajne kompozicije u crtežu i akvarelu. Iz ciklusa

B. ČIKOŠ-SESIJA, *Pietà* (1897). Zagreb, Moderna galerija

